

# SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

## A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

|             |              |
|-------------|--------------|
| Egy évre    | 8 frt. — kr. |
| Fél évre    | 4 frt. — kr. |
| Negyed évre | 2 frt. — kr. |

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

**Hirdetmény** a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kr-ért igtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felveznek **Budapestben:** Hasenstén és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.  
**Bécsben:** Opelik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) ezimzendő; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

✉ Kéziratok nem küldetnek vissza. ✉

## Egy kis conversatio.

I.

Bizony az én életem nem rózsáspárna, hanem tövisekkel kirakott gyalogut. Negyven év lefolyása alatt irtam rejtett szót, mesét, verset, beszélyt, satírárt, vigjátékot, regényt, politikai cikket, röpiratot, sőt irtam a selyemhernyó-tenyésztés és sertéshizlalásról is; voltam prókator, bíró, jogbiztos, tanár, még fejérvári járásbíró is, mérgelődtem, bosszankodtam eleget, gyakran bothoz is nyultam volna; de oly nehéz mesterségem nem volt még mint a szerkesztőség. Erre sokan elmosolyodnak, pedig jobb volna, ha könyüket hullatnának. Szerkesztő és bíró egy huron pendülnek, mindenkinek igazságot szolgáltatni képtelenek.

Én is ember, akarom mondani, férfi vagyok, szeretném magamat a nők kegyébe befurni s ha néha — bár akaratom s meggyőződés ellenére — eldicsérem a szabóművészetet, mely annyira kidomborítja a nők minden kellemét s szárnyakkal ruháztat fel, mintegy földi angyalokká varázsolja; ha felmagasztalom az uszályt, mely mint inda a virágot, körülölel a nők piczi lábait: akkor nekem jön a régi táblabíró világot egyik másik mohikánja s rámförmed, hogy mint már nem épen fiatal ember s a mellett okos férfi, micsoda lelkiismerettel tudom magasztalni azt a madáríjlesztő ruhát, melyen annyi czafat, quasztli, masli, csokor, bokor, rojt, bojt ityeg fityeg? — Az én kedves nőmnek — ugymond — két ruhája volt, ünneplő, a melyben templomba ment, látogatába járt, nevenapjára felöltözött s hétköznapló,

melyben a házat ellátta és mégis tudott főzni, kenyeret sütni, baromfit tenyészteni, a mit a mostani divatbábok teljességgel nem értenek. — És kedves urambátyámnak igazat kell adnom, mert ha ellentmondok, nem fizet elő oly lapra, mely mételety hint és hamis tanokat hirdet.

Hogy kedves urambátyámnak szája izén beszéljek, neki rontok a most pusztító — akarom mondani uralgó divatnak; elmondom, hogy ez kivételtől a nőket kellemeikből; a családokat tönkre teszi; a fiatal embereket a házodástól elriasztja s az aggszűzek legióját szaporítja: akkor uton utfélen egy ifju s vén hölgy pirongat, hogy miért vagyok nőgyűlölő, miért rontom a nők izlését s különösen a szép nőknek igazat kell adnom, mellemel kell vernem, hogy vétkeztem Venus és Amor ellen, mert különben nem fizetnek elő oly lapra, mely hadat üzent a nők tévelgésének.

Szegre akasztom a divatot, meghagyom asszonyainak az ünneplő s hétköznapi ruháját; engedem az ifju hölgyeket port verni, a sétatereken enyelegni s neki rontok az igazságszolgáltatásnak, elmondom, hogy az lassu, nem olesó, a hozott törvények félszegek, egyoldalúak, kérész életiek, nem a nemzet geniusához alkalmazottak: akkor nekem jön egy sereg hivatalnok, szememre hányja, hogy a kormány embere vagyok, mi jogon sértegetem, ha rossz is, s meg kell magamat adnom, mert féltő, hogy elpártolnak lapomtól, a mely a csókát nem mondja galambnak.

Ekkor félretévesz szemérmem s meggyőződést, égig magasztalom a kormányt, a mely alatt a bőségszaruja oly gazdagon virágzik, mely maholnap a jólét zsirjába fulasztja a nemzetet, mely hallgatódik s

lesi, hogy teljesítse a nemzet óhaját, akarát. És mi a jutalom? Elneveznek pecsovicznak, hazaárulónak, mert jót merem mondani oly kormányról, mely az adót évről évre emeli, mely a nemzetet az elszegényedés, a bukás, az enyészet örvénye felé tereli, mely békóba veri a nemzet szabadságát, szájkosarat akar tenni a szájhősök szájára, mely mozgosit, Boszniába tör s a testvér töröknezet ellen viszi fiainkat és kezemet mosva, kezemet tördelve igazat kell adnom s meg kell ígérnem, hogy jövőre a farkasokkal fogok haholni, mert különben nem fizetnek elő oly lapra, mely a Tiszakormány szekerét tolja.

Kifogytam a témából, ablakomból ki-dőlve nézem a világot s látom a hullámzó tömeget, mely egymást tolja a mulatóhelyek felé; bámulum a szegény mesterembérségre uszályos selyemruháját, melyet egész családja megkoplal; a cselédség piperéjét, mely okvetlenül erkölcssten életre készíti s elkeseredve tollat ragadok s lángostorral korbácsolom a fényűzést, piperét, nyegle-séget s ellenem zudul az iparos, gyáros, kereskedő s azzal fenyegetődik, hogy nem fizet elő oly lapra, mely kenyeret vesz el, mely ellensége az ipar- s művészetnek.

Teljek kedvetek — gondolom magamban — tehát fennen fogom hirdetni, hogy fényűzés nélkül nem virágozhatik ipar, művészet s az a nő az igazi honleány, a ki a világ minden piperéjét s ékszerét magára aggatja: no hiszen van mit hallanom az apák s férjektől, a kik elfordulnak olyan laptól, a mely olajat önt a különben is magasan lobogó tüzre.

Mit csináljon a szerkesztő ennyi ezer baj között? Ir a — társalgásról. — Fölösleges — mondják — hiszen tudunk mi tár-

salogni a rózsáskertben s lőtérén, ugy hogy tisztességes embernek a füle is rekedtséget kap; tudunk mi társalogni, ugy hogy a leghalványabb nőt is pirostra festi elménczésünk, ne mutasson nekünk farkasoknak senki fia berket. — Irunk a kisbírtokosok hitelintézetéről. Nem viszesz bennünket lépre — mondják a Tamások — a sok bank, takarékpénztár, gőzhajtó-társaság bukás megtanított bennünket, hogy köve higyük a komának s a mi hitelünk sokkal rosszabb lábón áll itthon és külföldön, mint hogy azt egy bizonytalan hitelegylet képes volna megszilárdítani. Irjunk szinügyünkről? Meggondolatlanság volt oda a juh-szélre építeni; túlpöffeszkedés volt száz-ezerekbe került színházat emelni, nem nekünk való az, hadd adják el, jó lesz magtárnak, legalább mindig tele lesz — mondogatják a hidegkeblűek. Vagy gyalázuk az aristokratákat, a kik csak önmaguknak élnek, a közügyek iránt szűkmarkuak? Azt mondják demagogok vagyunk. Vagy mondjuk, hogy tudatlan a nép, nem tesz semmit önműveléséért, inkább áldoz a gyomrának, mint a fejének. Azt mondják aristokraták vagyunk. Én istenem miről írjon tehát a szerkesztő? Mondják meg önök s arról fogok írni.

Boross Mihály.

## A cigányokról.

— Liszt, Post, Borrow, Grellmann nyomán. —

Azon egymást erő hírek, melyek Párisban levő cigányaink diadalát hirdetik, mintegy czélszerűnek teszik, hogy mi is egyet-mást közöljünk lapunkban a cigányokról, nemcsak a mi magyar cigányainkról, hanem egyáltalán a világ cigányairól. Azonban lehet-e beszélni a cigányok-

## SZÉPIRODALMI CSARNOK.

### A czár és a nép nemtóje.

... Szóla pedig a czár, kemény ellenének: Kezeim közt vagy hát, lázadás királya...! Mikor nem is hitted, mikor nem is vélted, Álmodban verettem kezeidet lánczba. Hadszoraid élén, — ott vagy a hol voltál: Fejfasorok immár, nézd csak hegyen-völgyön. Istené a kereszt, Istené az oltár, — Enyim az erőszak, az enyim a börtön!

Kinoztass, verettes! Felel emez büszkén; Csak a golyó dönthet, színed előtt térdre. Emelj vérpadokat kunyhóinknak üszkén... Ott lesz a mi vérünk a falat kenyérbe! Jég marad az mégis a min a trón áll, Nevemmel hal meg az utolsó e földön... Az enyim az Eszme, Istené az oltár, Tied a butaság, a tied a börtön!

... Szóla pedig a czár: esalatkozol, látod... Szent hivatásunk van nekünk a világon. Kezet fogva nyiltan — nem ugyan barátok — A bölcsenek álmat megvalósítandom. Nélkülöm fékvesztett tenger volna Eszmed, Eltörölne mindent, mi eddig volt rögtön — Tanuljon görbedni e szent keresztnél! Ám jó legyen Eszme, de legyen is — börtön!

Látom szövevényed, szól ez s nyugton áll ott. Kardod vasa gyöngült — nem a vér évé át! — ... Mennél jobban nyomja vérsz le a hullámot, Annál iszonyúbban veti föl a gályát. De ha látom lánczban, szennyben ezt a népet S tudom, hogy lehetne boldoggá is tenni — Bár te vagy az eszköz: kezem adom néked; Csak a szellemet hagyj, ugy a börtön semmi.

... Szóla pedig a czár: látod én vesztettem, Óh de e vesztőség nyereség a népek. Nem kifent aczállal, nem is ütökzetben, Békével dönti meg a királyi széket.

Festett báb vagyok én; egy könyv czíme, abban, Népem a tartalom, — csakis arra adnak... Övé munka s áltás; míg az én hatalmam Pusztá csillogása csak a szuronyoknak!

Silány vagy, bitang vagy, tettető vagy! szól ez; Im itt czafrangjaid, mellemről letétem. Ez a nép általam mind alábbvaló lesz, Czifra báb kezében: ez nem az én népem. Leszünk, a mi voltunk, — világ végeztéig Örök harezban állók, örök ellenségek... Te ott vagy, hol a név, hol az éj sötétlik — Én meg ott, hol a nap, hol a szellem ébred!

Csáktornyai Filó L.

### A principális ur.

— Elbeszélés. —

Irta: Marosi Kálmán.

Klupacsek Mátyás ügyvéd urnak az élete se lett volna az utolsó időkben olyan keserű, mint a milyen volt, ha véletlenül 58 esztendőskorában elfelejtette volna a nőülést, s nem akadt volna meg agyában az a bolondos gondolat, hogy innen-onnan talán már asszonyt is kellene hozni a házhöz.

Ez a gondolat ugyan magába véve még nem birt volna jelentőséggel, ha csak az agyában marad; de épen az volt a hiba, hogy ott nem maradt meg, hanem lassanként addig-addig érlelődött, míg egyszer aztán maga is azon vette észre magát, hogy nem tud uralkodni szenvedélyén s török vagy szakad, de neki okvetlenül asszony kell, még pedig minél szebb és minél fiatalabb....

Annyira feltudott lelkesülni, ha a nőnemről volt szó, hogy a ki az ügyvéd urat

ilyen fellelkesülés alkalmával látta: az bizonyosra vette azt is, hogy ennél az embérel okvetlenül hiányzik a negyedik — már t. i. a sarok.

Soha sem láttam öreg embert, olyan gyermekesnek mint ő volt és soha sem láttam vén embert, olyan szerelmesnek, mint mikor ez házasodni akart.

Igaz ugyan, hogy nekem principálisom volt s én ő neki patvaristája voltam; — de másrésztől az is igaz; hogy sohasem lesz neki olyan patvaristája, mint én s nekem sem lesz több olyan principálisom mint ő. Neki azért nem lesz patvaristája, mert nem bolond senki, hogy minden áldott nap reggeli 8—12 óráig és délutáni 2—6 óráig szakadatlanul körmölgjön havonkénti öt forint fizetésért; — nekem pedig azért nem lesz principálisom, mert magam is az akarok lenni, mihelyest meg nem bukom az ügyvédi vizsgán.

Ha Klupacsek Mátyás urnak az az egyetlen vagonya (értem alatta a sétatálcáját) a mit Csehországból magával hozott, ki tudta magát nőni hatvan ezer forintta telekkönyvi betáblázás által biztosított kötelezvényekben; mért ne lenne szabad nekem reményleni azt, hogy az én pennám szára is kinöhet magát idővel százezer forintta, még pedig arany és ezüstben....

No de maradunk csak a principális urnál.

Rég ideje elmúlt már annak, hogy

Klupacsek Mátyás Theodor ur jelenleg köz- és váltó-ügyvéd felszedvén sátorfáját Csehországban — elhagyta Nepomukot, azt a csendes kis falut, a melyikben először volt alkalma látni a napvilágot.

Hogy minő okok indították arra, hogy hazájából kivándoroljon: azt alább tüzetebben szándékom elbeszélni; de ennyit szükségesnek tartok már e helyen is megjegyezni, mikép a principális urnak nagy lelki küzdelmeket kellett kiállni e miatt a Nepomuk miatt; mert valahányszor csak előhozta: mindannyiszor egy fájdalmas sohajtas lebbent el ajkán s nem egy alkalommal vettem észre azt is, hogy ugy titokban még a szemeit is elkezdti törölgetni — a mit egyébként én előttem mindenféleképpen szeretett volna látni. tatlanná tenni — mentetvén magát szemfájás és több e féle kifogásokkal.

Sokáig próbálgattam e titkos könyvek megtalálni a kulcsát; de biz azt a principális ur nem volt hajlandó az orromra kötni s így nehogy kárba találjon veszni a fáradságom, felhagytam a kutatással s e helyett inkább a látszatból kísérlettem meg a következtetést.

Azok a könyvek mindenesetre összefüggésben állanak a mult emlékeivel — így okoskodtam magamban — sőt miután oly annyira titkoltatnak előttem, hogy azokat még látnom se lenne szabad: így nagyon természetesnek találtam azt is, hogy ennek az én principálisomnak a multja korántsem

ról a nélkül, hogy eszünkbe ne jutna az, ki minden költő közül leginkább felfogta érzelmeket, megosztván velük életüket; miként lehetne eléledni Callott Jakabot, Gypsy által felfogott, táplált és ápoló szerelmes gyermeket? Utazott szekerükön és hordozták vállaikon; részt vett örömeikben és megkedvelte a komoly gondtól ment életet, mely mindig mámoros a viláosságtól, mindig zöld a reménytől, mindig nevet, dalol és mindig virágozik. Ilyenné tették neki az életet e nem remélt védnökök, kikhez az apai szigor lezkezdése elől menekült. Sorsuknak csupán legvonzóbb oldalait ismeré. Ha éhezett vagy fázott is köztük, ennek oly vigassággal kellett járnia, hogy jobb szerette ezt az éhséget és hideget, a bölcs önmegtartóztatásoknál és fagyos intéseknél, melyekben családjá körében részesült. Callott Jakab cigánynya lett a cigányok között; lerajzolta őket természet után egy gyengének előszeretettel és rajzóját oly tűz, oly élet és oly igazság lelkesíté, mely még inkább lelkeket, mint vonásait adta vissza.

Minél többet gondolkozunk e sajátságos nép felett, annál gyakrabban felmerül bennünk a kérdés, hogy tulajdonképpen honnan eredhet a cigányoknak e vonzalma a bizársághoz, melyek annyira boszszantának; honét ered a vallási hajlam e teljes hiánya? Honnan-e legyőzhetlen borzalom minden iránt mi bármely polgárisodással kapcsolatba hozhatná őt; a teljes lemondás minden testvériségről egyéb nemzetekkel, — mert fel lehet teani, hogyha egy gyűlésre minden nemzetet névszerint összehívánának, — akkor a cigány ott meg nem jelenék.

Mert az örökös társalgás a természettel az ez által előidézett mindig változó benyomások mámor, végre oly parancsoló szükségé vált rájuk nézve, mint a mákonyevés azokra, kik kéjes ingerét gyakran tapasztalták; mert a folytonos izgatottság iránti előszeretettel, természet szerint következik a korlátlan függetlenség és szabadság szükségé és ennél fogva teljes közöny minden erkölcsi tekintet, minden értelmi szükség iránt, legyőzhetlen elidegenítés minden oly munkától, mely megakadályozhatná, korlátozhatná, vagy félbeszakíthatná szenvedélyök kiadását. Ki kellene kutatni, hogy mi okozta eredetileg, hogy életük így teljen ki van vetve a természet végtelenségébe? Mióta vannak a cigányok oda kiutasítva? Miért oly makacs vonzódásuk iránta, hogy mi fel sem foghatjuk? Ki átkozta őket így ki? Mi idézte elő lealjasulásukat? — Honnét a nyelv erkölcsök és szokások ezen egyformasága a törzsek között, melyek oly távol vidékeken és országokban oly ellentétes polgárisultságok és vallások közt vannak szétszórva? Miért hasonlít a Himalaya Zingalója, Németország, Brasília, Persia, Oroszország, Angolország, Spanyolország, Egyiptom és Svédország cigányához?

Lehetetlen bálmulatosan visszaadni azon ábrándos, rest és gondatlan megvetést, melylyel a cigány saját bölcsészete iránt viseltetik, mint azt Lenau a „három cigány“ című költeményében olvassuk. Örízkedett attól, hogy beszéltesse személyeit és kigunyoltassa velük a társadalmi előnyöket, melyeket csak távolról ismernek s melyeket még nem élveztek annyira, hogy tudnák, mi-

lehet olyan, a minőt az ember irigylésre méltónak találna, hanem ellenkezőleg olyan, a melyekben nagyon is sok a keserűség.

Nem minden ok nélküli sóhajok voltak azok, a miket Klupacsek ur eregetett a levegőbe és nem minden ok nélküli könyök voltak azok sem, a miket én előttem titkolni akarván: ez által csak kíváncsiságot ébresztette fel.

Igaz ugyan, hogy ez a kíváncsiság különösen férfiaknál nem igen szép dolog; de lássák uraim mégis menthető azzal, hogy az embernek mindenre ki kell a figyelmét terjesztetni és minden iránt kell é: deklódní, habár közvetlenül ő maga nincs is érdekelve. A ki nem érdeklődik semmi iránt, annak vagy a lelke beteg vagy pedig nincs megelégedve az élettel.

Egy szóval az érdekeltségből hasznót is húzhat az ember; és hogy többet ne említek én magam is hasznót szereztem a principálisom titkolt sóhajozásai iránt táplált kíváncsiságból, a mennyiben t. i. végtére is nyitjára jöttem a dolognak s nem adom sokért azt, hogy tudomást szereztem a Klupacsek urat ért azon óriási felsülésről, a melyet a menyasszonyától akkor kapott, midőn ennek jeggyűrűjét már féllesztendő óta viselte az ujján, mint völegény.

Ne méltóztassanak azt hinni, mintha talán kárörvendő lennék és hogy határtalan örömöm a principális ur kudarczára vonatkozik. Nem, de sőt inkább ez az öröm

kép azok nem egyebek, mint hiúság. Sőt ellenkezőleg igen érdekesnek látszanak előttük; de minthogy semmi áron sem akarják eladni szabadságukat és egészen el vannak foglalva far nientejökkel nem is elemzik és kutatják ezt. Lenau bálmulatosan jól vázolta őket; a helyzetben, melyben ábrázolva vannak, fel lehet találni egész ékesszólását a valódi költészetnek, — s maga a helyzet kedélyhangulatukat önkénytelenül is felleplezi.

„Három cigányt találtam egy napon a rét szélén fekvé, midőn szekerem nagy bajjal hagyta maga után csapását a homokos sikon.“

„Az egyiknek kezében hegedű volt, melyen egy lángoló dallamot játszott magának, körülvéve a lenyugvó nap bitorfényétől.“

„A másik egy pipát tartott könyvéden szájában és szeméi a füst körvonalait kísérik: gondtalanul, mintha már az egész földgömb sem növelhetné boldogságát.“

„E s a harmadik mélyen aludt és czimbalma az ágakon függött; a hurok közt a szél rezgett és szivén az álom lebegett.“

„Mindháromnak öltözéke különféle színekből volt készítve és összevissza rongyolva; de mindhárom a szabadság kihívó megvetésével fitymálta a föld minden rangját.“

„Igy bizonyíták be nekem, miként lehet az életet, a mely csak egy hosszú éjszakából áll, háromszorosan megvetni, füstölve, zenélve és alva.“

Cervantes egy vén cigány szájába e szót adta: „Mi a mezők és rétek az erdők hegyek, források és folyamok királyai vagyunk. Az erdők ágait, a fák gyümölcseit, a szőlőköt fürtjeiket, a folyamok vizüket, a patakok halait és a bokrok vadjaikat adják nekünk. Arnyékok találunk a sziklák alatt, friss léget a barlangokban és lakást a hegy üregekben. Reánk nézve a viharok csak enyhe szellők, a hó felriszít bennünket; az eső megfüröszt, a menyőrgés zenénk, — a villám meggyújtja tüzét, hogy fáklyául szolgáljon nekünk. Edzett tagjainknak a föld kemény keble oly édes, mint a pihe; durva bőrünk védfegyverül szolgál, mint egy pánczéling; ügyességünk nem bilincseli le semmi béko, nem gátolja semmi akadály, nem tarthatja vissza bármilyen magas fal. Bátorságunkat nem törli meg a vesztes hely, nem sújtja le a bárd, nem farsztja ki semmiféle kín. Nem teszünk különbséget az „igen“ és „nem“ között, a melyik jobban tetszik azt vesszük és inkább vagyunk vértanuk, mint hitvallók...“

„Nincs sas sem ragadozó madár, mely nálunk gyorsabban rohanna kiszemelt zsákmányára.... A börtönben éneklünk, a kimpadon hallgatunk; nappal rablunk, éjjel lopunk, vagyis inkább észbe juttatjuk az embereknél, hogy ne feledkezzenek meg a helyről, hova vagyunk elrejték. — Nem nyugtalanít a félelem, hogy becsületünket elveszítjük, vagy a vágy, hogy azt növeljük. Senkinek sem hízogunk és nem rövidítjük meg álmunkat azért, hogy folyamodjunk, a nagyokat kiserjük, vagy gyereket kolduljunk. Rongyos sátoraink jobban szeretjük, mint az arany diszitményeket, márvány palotákat és a német alföldi iskola képeit, melyeknek táját kevésbé szépeknek találjuk, mint a természet vidékeit magas és merev

oda viendő vissza, hogy azoknak a titkolt bús sóhajoknak jelentőségét háládatlan farradozásaim után végtére is sikerült a pusztavéletlenség által felfedeznem és hogy az innen eredő kíváncsiságot a kárba vesztett kutatások után még is sikerült kielégíteni. Nehogy azonban kárörvendőnek látszassam lenni szükségesnek tartom azon őszinte sajnálatomat is kijelenteni, a melylyel a principálisom felsülése iránt viseltetem és hogyha lett volna elegendő bátorságom az általam tett felfedezésről és azon körülményről értesíteni, hogy a titkos sóhajoknak nyomában vagyok: mindenesetre kifejeztem volna előtte legmélyebb részvétemet s megkísérlettem volna figyelmébe ajánlani még azt is, hogy szoktassa le magát sóhajainak a levegőbe eregetéséről, és hogy felejtse el az ezelőtt harminczöt esztendővel történeteket; vessen keresztet Nepomukra, meg aztán arra a cseh-lányra, a ki elég impertinens volt völegényét a világ előtt compromittálni.

Természetesen nem volt elegendő bátorságom az általam tett felfedezésről előtte szólani, — nem ugyan azért mintha féltém volna, hogy azonnal kiadja az utlevelemet, de miután ő én irányomban épen úgy mint más irányában őszinteséggel sohasem viseltetett: így én sem éreztem magamat kötelezve arra, hogy ő irányában én is őszinte legyek.

Egyébiránt az a felfedezési historia olyképen történt, hogy egy alkalommal

sziklával, jégbérceivel, téres réttjeivel, lombos erdőivel, melyek tulajdonunká válnak, mihelyt belelépünk s melyek reak mosolygának, mihelyt megpillantjuk.“

Meg nem állhatom, hogy itt ez alkalommal Puskinak egy költeményét ne idézzem, melyet róluik írt, s melyet a déli Oroszország cigányaitól hallott, kik azt még most is éneklék. Az orosz nyelv különös erőt kölcsönöz e verseknek számos rime s rithmusa által, mely gyors és szakgatott, mint a lelkendező lélegzés, mely a bünt megelőzi:

1.  
Vén férjem, kegyetlen férjem  
Fojs meg, égess meg engemet!  
Erős vagyok; nem félek én  
Sem vastól sem tüztől.

2.  
Gyülöllek!  
Megvetlek!  
Más az, a kit én szeretek,  
S őt szeretve halok meg.

3.  
Fojs meg, égess meg engemet,  
Vén férjem, kegyetlen férjem!  
Hallgatni jól tudok,  
S nevé meg tudni nem fogod!

4.  
Édesebb mint tavaszi nap,  
Forróbb ő mint egy nyári nap!  
Oly fiatal, oly szép,  
És oly igen szeret!

5.  
Mily forrón átöleltem őt,  
A néma éj mély esendjében —  
És mennyit kacagtam akkor  
Szürke, vén szakálladon!

Azok, kik az angol tudós Borrow véleményét osztják a cigányok testi szemérmességére vonatkozólag, mely azon észszerű megjegyzésen alapul, hogy e nélkül a faj nem tarthatta volna fenn magát oly tisztán mindazok, kik ismerik azon uralmat, melyet a nők ezen erény tisztelete gyakorol, — melyet csupán egyszer lehet elveszteni, feltalándják e versekben a vad szenvedélyt is, mely mérgezett lángokat gyújt meg a házasságtörő kebelben. Harag, gúny, boszú, kéj, gyűlölet, követelő utóféltalom, mind ezen aranyos hegyi lánzsza itt összehalmozva a legmerészebb módon feltalálható!

**A gyorsírászat.**

A mai időben sokszor mondják, hogy gözzel utazunk, fényvel rajzolunk, villámmal írunk s most utóbb villámmal beszélünk és azt mondják, hogy ez mind nagyszerű és csodálatraméltó találmány; de a nagyszerű és csodálatraméltó találmányok közül kihagyják azt a művészetet, mely képeket bennünket gondolatainkat vagy szavainkat gyors röpökben is lekötöni és ez: a gyorsírászat.

Mind-mind nagyszerű találmánya az emberi, folytonosan működő léleknek, de köztük a különbség igen nagy, sokkal nagyobb, mint azt sokan hinnék. Rendeltetésük a gyorsaság; de míg az első a természeti erők felhasználása által rákényszerítéssel történnek, addig az utóbbi a gyors-

épen midőn a principálisom távol levén — egy földműves forma ember látta jónak bizonyos régi ügye-baja végett felkeresni — meglehetősen szórván ellene az ennek dicséretére épen nem való nyilatkozatokat; — előadta egyszersmind azt is, hogy ő ezelőtt tizenkét esztendővel egy okmányt hagyott itt beperesítés végett és habár ő az előlegképen kívánt százötven forintot ott is hagyta a fiscális ur iróasztalán, a mit egyébként tulajdon két szemével látott azonnal zsebre is rakatni: — mindazáltal véghetetlenül csudálkozik azon, hogy az ügyvéd ur által ez ügyben tett állítólagos lépéseknek semmi eredménye nem lett; — és hogy ő most már ezt az okmányt a százötven forintjával visszaköveteli és olyan fiscálisnak adja, a ki két hét alatt ki fogja járni azt, hogy vége lesz az egész pernek, a melyekben Klupacsek fiscális ur 12 esztendő óta egyetlen lépést sem tett.

A földműves atyámfia alig végezte szavait, midőn a principális ur mindkettőnk nagy meghökkenésére benyitott az ajtón s én természetesen az ő jelenlétét észrevéve — iparkodtam látni a saját dolgom után, (azaz, hogy az ő dolgai után) nehogy valamiképen alkalmat vegyen magának azon nyilatkozat tételre, hogy beszélgetéssel lopom az időt, a melynek ő minden percét drágán fizeti meg nekem. Ugy fülhegygyel azonban figyelemmel kísértem azt is, miképen iparkodik az én földműves atyámfia jóvá tenni azon hibáját, hogy a szája nem

íráz, az értelem folytonos működésének s minden egyén szellemi működésének kifolyása. Vagyis míg amott gőz, fény és villám, a természet erői, a tényezők, addig itt, a természet urának, az embernek értelme a mozgató erő.

A gyorsírás azon művészet, mely tökélyében megantit, illetőleg képeket, úgy írni a mint a gondolatok egymást követik vagy a szavak egymásután folynak. A közönséges írástól egészen eltérő saját és beolvastási, valamint különleges jeleket használ, azonkívül felhasználja a nyelvnek tulajdonait és szépségeit, az értelemnek pedig rendszerességeit.

A gyorsírászat általán 2 részre oszlik, u. m.: a levelezési- és a vitagyorsírásra.

A levelezési gyorsírás a vitairásnak nélkülözhetlen elődje (ez ideig). Önmagában is „bevégeztet egészet képez.“ „Ezen írásnem fogalmazásokra, levelezésekre és magánjegyzetekre, sőt lassubb előadások szöszterintu utánírására is egészen biztosan használható.“ Míg a közönséges írással valamely iratot öt óra alatt végzünk be, addig a levelezési gyorsírással egy óra alatt bevégezhető az. Tehát ötszörösen hamarabb. „40 - 50 tanóra alatt biztosan sajáttható el.“

A vitagyorsírás, mint a gyorsírás tökélye „mindazon rövidítési előnyöket foglalja magában, melyek bármely szakba vágó szónoklatok és tárgyalások utánírására képesítettek.“ „A vitairás a levelezési íráson van tovább építve a rövidség tekintetében ugy aránylik a közönséges íráshoz, mint 8 az 1-hez. Vagyis mit a közönséges írással 8 óra alatt végzünk azt a vitairással 1 óra alatt.

Nincs czéлом a gyorsírászatnak sem lényegével sem történetével foglalkozni, a helyett vessünk egy általános pillantást hasznavehetőségére.

Nem hiszem, hogy a kiknek sokat és folytonosan írni kell, ne unná azt a kellemetlen lassuságot és hogy nincsenek, kik írának, de csak azért nem teszik, mert az írás hosszadalmas és száz és száz gondolat reppen át lelkükön, míg egyet lelánczolhatnak, s kérdem az-e a legzsébb s leghasználhatóbb, a melyet megragadott? s kérdem mi az elmaradás oka? bizonyosan a lassu írás. Hány és hány üdvös eszmévilanant tünt el a lassu írás átka alatt, hány és hány ember elméje nem termett a lassu írás súlyos lege miatt, gyorsírást nem tudván.

Ha utaztál és most visszagondolsz az akkori időkre, képekre, mily homályosak, mily csalfák azok most előttem, hacsak utazási idődet nem mindig írásra használád, vagy pedig 5-ször illetőleg 8-szor tovább nem utaztál, mert ha nem tudtál a gyorsírást, de leírni mégis mindent akartál, akkor ugy áll a dolog, akkor ugy kellett tenned.

Hány és hány perc van, melyet magunknak megörökíteni akarunk s mi teszi azt, hogy attól a legtöbbször esetben elállunk, mert az írás lassuságának átka nyomja valólnak. Hány és hány ember találja így multjában vigaszt és nem lenne a jelen, illetőleg a jövő áldozata.

Szeretünk olvasni és hallgatni másokat, hogy tanuljunk. De mily könnyen feledjük igéiket, mily kevés az, mit évek multával tudunk. S miért van ez, mert írtóznunk meg-

épen alkalmas időben talált eljární — kívánván Klupacsek urnak kedves egészségire az éjszakai nyugodalmat — ebéd után és hogy mily nagy öröme szolgál neki azon szerencse, hogy a tekintetes fiscális urat fris jó egészségben láthatja.

(Akasztófáraló gazembere! gondoltam magamban — milyen hirtelen megtudta fordítani a köpönyeget.) (Folyt. köv.)

**Fülbevalók.**

A szerelem oly fényüzési czikk, mely legtöbbnyire csak pénzért vásárolható.

\*  
A szerelem oly szer, melyből kis adag orvosság; sok méreg.

\*  
Sok női szív, egy tágas vendéglő, mindenkit befogad s rövid mulatás után kiadja... utlevélet.

\*  
Az igaz szerelem oly ritka, mint a... régi kétgarasos.

\*  
Ki sohasem volt szerelmes, nem tudja, mi a nyugtalanság

\*  
A szerelem mindig édes, néha mint a cukor, néha mint a méreg.

\*  
Boldog, ki sohasem szeretett, mert sohasem csalatott.

\*  
A női szív... madárfogó... rászáll a tapasztalatlan s rabja lesz.

fogni a tollat, félvén annak hangyassúságától. — Emlékszem még tanulókoromra mennyi bajt szerzett életemnek a tanár uram szigorú követelése, magyarázatát szóról szóról tudni. Hisz fejem nem viasz, hogy a mit belenyomnak az minden meglássék benne, hacsak rövid ideig is, tollam nem mehet jobban, gondoltam magamban.

S ha a gyorsírást tudjuk lesznek boldog perceink, multunk minden mozzanatában gyönyörködni, vagy abból hasznot meríteni, lesz több írónk, lesznek oly kitünő embe-reink többen, mint a régiek voltak.

Tanuljunk meg azért a gyorsírást, a kik csak tehetjük s iparkodjunk általa oda-jutni hová kitünő embereink eljutottak.

Majd egyszer még visszatérek e mű-vészetre!  
Zsínkó Ferencz.

### Válasz Csitári Kálmán urnak.

Lapja mult számában reám czéltott megjegyzésére nekem is volna egy megjegyzésem és pedig az — hogy ha már az is — ne mutassa magát oly tapasztalatlanak.

Ön állítja, hogy én lefogaltam volna nevére czimzett küldeményét s ez okozta volna ennek elkéstét. Üzleti ember, kinek vasutalt dolga van, tudni fogja, hogy a vasuti értesítő csak is annak vitetik s adatik át, a kinek az czimeze van. Ha már most a Budapestről egyidejűleg a „Székesfejérvár és Székesfehérvár és Vidéke“ czimre érkezett küldemények értesítői a helybeli vasuti hivatal által tévedésből mindkettő a „Székesfehérvár“ kiadó-hivatalának lesznek czimeze s nekem kézbesítettek: nekem nem marad más hátra, mint azokat kiváltani s behoztatni. S mivel róluk a szállítólevelet mindjárt nem kaptam kézhez, a tévedés csak is azok felbontása után tünt ki, a mikor is az önk szőlő küldeményt azonnal lakására küldtem, habár a beszállításért járó díjt megfizetni maig is megelégedtem. Így miután a tévedésről felvilágosítva volt, csak surlódási viszketegekből rontott nekem. — Hogy alaptalan volt a vasut ellen emelt azon vádja, miszerint küldeményeit 6 napra kapja, eléggé bizonyítja azon tény, hogy a „Franklin-Társulat“ hirdetései a két helyi lap mellett egyszerre jelentek meg. Egyébiránt tekintse meg a vasuti igazgatóságnál az értesítőket s meg fog győződni, hogy mindkettő nevenre szolt s arra kérem egyuttal, hogy miután engem nem boszanthat, ne utassa ilyesekkel olvasóit.

Klöcker Péter.

### A katonaság elmenetele.

A városunkba berendelt katonaság nagy része mult hó 30-án 7 óra tájon gyűlt össze a buzapiacson s 8 óra után indult harsó zenező mellett a vasúthoz. Siró asszonyok és leányok, reszkető apák és anyák lepték el a széles tért s valóban köszívűnek kellett annak lennie, a ki megindulás nélkül tudta szemlélni ezt a jelenetet.

Az általános hadkötelezettség törvényénél fogva a szokottnál más volt ezen jelenet képe. Miután a védkötelezettségnek fogva a társadalom minden rétege érdekelve van a katonaságonál: tehát a bucsuzásnál is lehet látni minden rangu egyént, mert alig volt az indulók között, a kit nő, testvér, szerető apa, anya, rokon s barát ne könyezett volna.

Sok nő kisdédét karján tartva zokogott, míg másik kettő a szoknyáját fogta, a nagyobb gyermekek látva anyjuk halvány arc-zát és a szeméből hulló könnyüket — sziv-rázó jajjal tölték be a tért.

A vitézek igyekeztek magukon erőt venni s egyik-másik a tábori kulacsból szitt pár kortyba próbálta fájalmát fojtani, de már a vasutnál megtört a sziládság is s itt fejlődtek ki a legrendítőbb jelenetek. A ki csak pár hó előtt nősült, a mézesetek mámorából szólítottatott el kedvese oldala mellől. Itt már nem volt vigasz s azt a biztatást — megtérek én nemsokára — senki sem hitte. Valjon a biztatónak, vagy a hitetlen-nek volt-e igazza, a jövő fogja bebizonyítani.

Isten veletek honfitársak, harcsozjakatok az igaz ügyért és térjete meg dicsőséggel koszoruzottan! — Ez bucsuzavunk.

### HELYHATÓSÁGI.

#### A megyei bizottság valamennyi tagjának.

Több sürgős ügynek elintézése és a m. kir. belügyminiszterium által legújabbán engedélyezett, 2 járási orvosi állomás választás utjánai betöltése végett f. évi július hó 10-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlés fogván tartatni, van szerencsém erre a megyei bizottság érdemes tagjait ezennel tisztelettel meghívni. Székesfejérvárott, 1878. évi június hó 24-én. *Báró Miske Imre, Fejérmegye alispánja.*

#### Valamennyi törvényhatóságnak.

Aratók, nyomtatók, cseplők s általában bármely mezei munkát nem cseled minő-

ségben szerződésükön elvállalni szándékozó munkásoknak, mennyiben nem helybeliek, az 1876-ik évi XIII. t. cz. 84. § a értelmében igazolási-jegygyel vagy pedig köz-ségi bizonyítványval kell ellátva lenniök, mely nélkül felfogadásuk tilos. A törvény ezen intézkedésének okserü végrehajtása feltételezi, hogy a mezei munkát más köz-ségben vállalni szándékozó munkások em-lített igazolási okmányait, még mielőtt köz-ségeikből eltávoznak megszeressék és azo-ukat tényleg magukkal is vigyék; mert ha ezen okmányokkal ellátva nincsenek, úgy a törvényt tisztelő gazda őket — talán épen saját kárára is — munkába fogadni nem fogja; ha pedig egyéb munkás kéz hiányá-ban a kínálkozó alkalmat elszalasztani nem akarva őket még is munkába fogadná, — törvény által tiltott cselekményt követne el és büntetést vonna magára. Minthogy a fen-tebb említett törvényszakasz czélzata csak is az lehet, hogy az abban foglalt tilalom ál-tal a mezei munkások, valamint a munka-adók érdekében kívánatos rend biztosítas-sék; nem pedig az, hogy eme tilomból akár a munka kereső, akár a munkaadó félre önhibája nélkül kár vagy büntetés háromoljék: ennél fogva ezen nem kívánatos és a törvény intenzívájával ellenkező lehetőségek elejét veendő, felhívom a törvény-hatóságot, hogy tekintettel a már közelebb megkezdendő aratásra, haladéktalanul in-tekcedjék, mikép az 1876. évi XIII. t. cz. 84. §-ának intézkedése a törvényhatóság te-rületén a legszélesebb körben azonnal közhír-ré tessék; a mezei munkát vállalni szándé-kozó munkások pedig figyelmeztessenek, hogy ily munkavállalás czéljából községeikből csak a törvény által előszabott igazolvánnyal el-látva távozzanak el, különben munkába fo-gadásuk tilos lévén.

Budapesten, 1878. évi június hó 20-án.

*Tisza Kálmán, m. k.*

A másolat hitelül *Grossinger Kálmán,* fejérmegyei köz. kiadó.

#### A központi választmány tagjainak.

A jövő országgyűlésre vonatkozó „királyi meghívó-levél“, a folyó hó 10-dikén tartandó közgyűlésben kihirdettetni fogván, a következő napon vagyis július 11-dikén a központi választmány az 1874-dik évi XXXIII. t. czikk 58. § értelmében ülést tartand, melyben a választásra vonatkozó intézkedéseket megteendi.

Van szerencsém a központi választmány érdemes tagjait a fent jelzett tanácskoz-mányra tisztelettel meghívni.

Székesfejérvárott, 1878. évi jul. 3.

*Báró Miske Imre,*

alispán, a központi választmány elnöke.

### LEVELEZÉS.

*Székesfejérvár, 1878. jul. 1.*

Tek. szerkesztő ur!

Alulirt rendezőség esedezik, méltózas-sék ezen néhány sornak becses lapjában kis tért engedni; már csak azért is, mivel ezen vig kedvvel lefolyt bucsu-estélynek egyik legfőbb pontját, azaz bevételét és ki-adását óhajtja a t. közönséggel megismer-tetni, nehogy a megtartott estély a többség által tán pusztá nagyravágásnak mondas-sék. Itt van tehát rövidke kimutatásunk:

Tomabolából bejött 81 fr. 90 kr. Tagdí-jakból 39 fr. Adomány utján: Mltgos Pauer püspök úrtól 5 fr. Mltgos Venos Imre püspök úrtól 5 fr. Nsgos Matuska kanonok úrtól 5 fr. Nsgos Priefach kanonok úrtól 2 fr. Nsgos König Mór apát úrtól 2 fr. Nsgos Pellet Ödön kanonok úrtól 2 fr. Főtiszt. Krencz Ignác úrtól 5 fr. Főt. Kuthy Márton úrtól 2 fr. Összesen 148 fr. 90 kr. — Ebből zene, meghívók, táncrend, kivilágítás, tombola-nyeremények, rendezői jelvények szolgálso-mélyzet és egyéb apróságok kifizetettve (96 fr. 93 kr.) maradt tiszta jövedelem 51 frt. 97 kr. Ezen megmaradt összeg olyképen oszt-atték fel, hogy az ifjusági könyvtár részére 26 fr. 97 kr., a tanodai segélyző-egylet ré-szére pedig 25 fr. esett\*.)

Midőn ezen szép jövedelemről tanuskozó sorokat megirtuk, illetlen volna ama fönt felsorolt számos nemeskeblű ember s tan-ügybarát, úgy t. Heisz valamint t. Szűcs kereskedő uraknak, az elsőnek két ambó nyereményért, az utóbbinak egy üveg pezsgőjeért az ifjuság nevében forró köszönet-nyilvánítását elmulasztani. Fogadja lövész-egylet t. választmánya az ingyen átengedett teremért, a városnak ott minden megjelent tisztos polgára szíves pártfogásáért legőszin-tébb halánkat. Eljenek mindannyian soká.

A rendezőség nevében

*Kánitz Lajos.*

*Lovasberény, 1878. június 27.*

Tek. szerkesztő ur!

Június 25-én gyászos nap virradt Lo-vasberény községre. Rövid idő alatt oly sok

\* Főnebbi 51 fr. 97 kr-nyi összegnek a mondott czélokra átvételét elismeri és nyugtázza dr. Lakym, igazgató.

helyen s nagy károkat okozó tüzvészekről hoztak tudósításokat a hazai lapok, hogy azoknak csak olvasásától is elfogul az emberi kebel; annál inkább megrendítő az ily ese-mény, midőn az ember annak szemtanúja.

Lovasberény község is ily gyászos drá-mának volt jun. 25-én színhelye. Délelőtti 11 óra tájban kondultak meg minden oldalról a vészharangok, a midőn is a község egyik legszebb helyén fekvő lakház tetőzete gyul-ladt ki. Alig fél óra alatt 22 lakház és 3 melléképület állt lángban. Miután a kigyul-ladt épületek csaknem mind beétek, nagy mennyiségű butor és gabbaneműek, érték-papírok, készpénz, arany- és ezüstneműek estek a lángok martalékává. — A tüzvész okozta kár megközelítőleg 50—55 ezer frtra becsültetett a községi előjáróság által. Némi segítségére szolgált a károsultaknak, hogy a leégett házak közül 18 biztosítva volt. A majdnem általában lakás nélkül maradt károsultak rögtöni felségélyezésére legtöbbet tett ö excellentiája gróf Cziráky Jánosné, ki a károsultakat azonnal lakással, ruházzal s élelemmel látta el. — Az oltás és vagyon-mentés közül legtöbb bátorságot, önfeláldo-zást és fáradhatatlanságot mélt. gróf Czi-ráky Béla ur tanusított, ki a tűz támadá-sától, annak végképen elnyomásától lankad-hatatlanul fáradozott. — Öszinte köszönetet szavazhatunk Acsa, Vereb, Pátka, Nadap és Sukoró községnek érdemes előjáróinak, kik tüzfeszekendőkkel a vészhelyre siettek. Méltó elismerést s hálás köszönetet érde-melnek a csákvári derék tűzoltók, kik mi-helyt a veszélyről értesültek, azonnal meg-jelentek két tűzi fecskenedzővel. Eltesse őket az ég embertársainak segítségére számos éven át, virágozzék egyletük s vegyen róluk példát Lovasberény községnek alakulóban levő tűzoltó-egylete is, hogy egykoron se-gítségére lehessen mind az ő községe, mind a szomszéd községekbeli embertársainak, — mit bizton reményelhetünk ha azt oly fárad-hatatlan s önfeláldozó férfiú karolja fel, mint mltgos gr. Cziráky Béla ur. H. Á.

## Vegyés.

### Irodalom és művészet.

\* **Előfizetési felhívás** a „Zuhany“ czimű dunántúli élelaphoz. Azt hiszem, hogy a delegatio, executio, reactio s egyéb ily deákos hangzású izzasztó szerek után jól fog esni egy kis zuhanyfürdő: tessék hát előfizetni! mert az agyonfinánczolt ma-gyar nép ruharongyaiból készült bankót nemcsak adófizetés- és vesztegetés végett találták fel, hanem egyszersmind azért, hogy az újságíróknak is juttassunk belőle. Ha a nép kipipőzására hivatott adóvégrehajtók-ból egy egész armádiát rendszeresíthetünk, akkor a „Zuhany“ számára is kell a forintos bankókat mozgósítani, melynek hivatása le-nd: a basáskodó tisztviselők, diploma ár-nyékában rakoncátlanokdó némely ügyvé-dek, hatáskörükön túlesapongó királyi köz-jegyzők, éretlen politikusok, és, hazafiság-és becsületességben szűkölködő képviselői aspiránsok, higveleji tudósok, álszenteskedő képmutatók, vállaltalan atheisták, egyházaik méltósága és érdekei ellen excedáló bármely felekezeti papok, mások börtét felebarátiilag lenyuzó pénzecsizárok, fizetelést ellátott zug-irások, a nagy urakat majmoló bugamag-nások, duplakrétájú korszmárosok és kávé-sok, utazó közönséggel garzdálkodó vasuti hivatalnokok s egyéb ezekhez hasonló tár-sadalmi hernyök kupájába jeges vízzel zuha-nyozni. Minthogy jelen agyonubrikolt koldus világban a becsületesen szerzett pénznek igen nagy szeme van, lapom ára egész évre csak 4 frt. lesz, mely időrovidség és nyomdai akadályok miatt július elseje helyett meg-jelenik Szombathelyen július 14-től kezdve minden vasárnapon, képekkel illusztrálva, tisztességes alak- és modorban. Hat előfizető után 1 tiszteletpéldányt adok. — Kérem az előfizetéseket hozzáim Szombathelyre (Vas-megyébe) legcélszerűbben postai utalvány-nal mielőbb beküldeni. — *Horváth Gyula* ügyvéd, a „Zuhany“ kiadó-szerkesztője és tulajdonosa.

### Hireink.

— **Követválasztási meggalmak.** A rácz-almásai járásban Hollósy Károlyt igen szeretik, meg is választanák újra de Tassy Bélát még jobban szeretik, azért azt vá-lasztják meg; e kerületben a személyes tekintetek határozzók. Megfordult e kerület-ben Lukács Gyula is, de látván a hideg fogadtatást, visszalépett. — A bodajki járás-ban Szögyény megválasztása bizonyosnak mondható, ha lesz is ellenfele, győzelmet nem arat. — A csákvári járásban még eddig nem lehet tudni Kégl György ellenjelöltjét, hogy lesz, az bizonyos, s hogy a győzelem kétes leend, azt előre mondhatjuk, itt alkal-masint a szélsőbal visszanyeri állását. — A sármelleki járás áll rendületlenül az ő Ma-darász Józsefe mellett, most várják már, hogy el fog hozzájuk menni, hanem azt megmondják — úgy halljuk — a követ urnak, hogy okosabb volt Tisza Kálmán, mint mi, mert ha neki mentünk volna a háboru-nak, mily sokan elvesztünk volna, s meg-

lehet, ily eredményt nem értünk volna el, minőt elértünk így. — A vaáli járásban még mindig néma csend honol, volt ugyan szó Vaálban a majális alkalmával a követválasz-tásról, de mindenki tartózkodó volt, hatá-rozott véleményt nyilvánítani. László Antal tartott már több községben beszámoló beszé-det, de hidegen fogadták s újra való meg-választása nagy kérdések kérdése. Jelölte-kül, úgy beszéd közben emlegetik: Törzs Kálmán, Hollósy Károly és Rozgonyi Györ-gyöt. Azt hisszük, egy hét elmulása fölbe-benti a fátyolt és tisztán látunk. Annyt azonban jelezhetünk előre, hogy a választás iránt nagy fog lenni a közöny, részint a nagy munkaidő, részint a bonyolódott poli-tikai viszonyok miatt. Conferentia még eddig egyik járásban sem volt, a jövő hó elején fognak tartani.

— **Mözgösisás.** Városunkból vasárnap reggel indították utra a 69 ik gyalogezred első csapatát 900 embert a vonaltól Triestebe és onnét Dalmáciába, az este pedig 700 em-ber követte őket. A három kiegészítő szá-zad a városban marad és itt várja be a to-vábbi utazási iránti rendelkezést. A közem-berek vasárnapról kezdve a közös ebéden felül 6 krajczárt kapnak reggelire, este pe-dig 7 kr. A legénységet 72 erős töltséssel látták el. A katonákat roppant nagy nép-tömeg kísérte ki az indóházhoz, hol az el-indulás perceig szakadatlanul szolt az önk. tűzoltó-banda zenéje.

— **A helybeli kath. „Legény-egylet“** tagjai által a polgári lövölde helyiségében 1878. július hó 13-kán sorsjátékkal egybe-kötött nyári multság rendeztetik, melyre a nagyérdemű községet tisztelettel meg-hívja a rendező bizottság. — A tiszta jöve-delem a betegek és utasok javára fordítatik. Belépti-díj: családgye 1 fr., magángye 60 kr. Felülfizetése és kisorsolódó tárgyak köszönettel fogadtatnak és nyilván nyugtá-ztatnak. Jegyek előre válthatók Klöcker Péter ur könyvkereskedésben és este a pénztárnál. Jó zenéről a rendező-bizottság fog gondoskodni. Kezdeté 7 órakor.

— **Czellővöszet.** A lövöldében június 30-án tartott czellővöszet alkalmával díjat nyertek fegyverrel: Brandt Gyula, Hübner Rudolf, Tóth Nándor 4-es és Mészáros Pál 3-as körívvel. Pisztolylal: Csapó István, Szikla Gábor, Brandt Gyula szeg lövéssel.

— **Vizsga.** A székesfejérvári reformál-tak népiskolájában megelőző szigorlat után június 30-án tartott meg a vizsga. A kis gyermekek értelmes feleletre, irásuk s szám-vetésbeni jártasságuk arról tanuszkodnak, hogy a tanító betöltötte feladatát. Több rend-beli jutalom osztott ki, a miben nagy örö-mük telt a kisdedeknek.

— **Felhívás.** A székesfejérvári ügyvédi kamara t. tagjait van szerencsém felhívni, miszerint folyó év második felére esedékes tagsági díjait, az ügyrend 81-ik § sa ér-telmében, folyó hó 15-éig a kamara pénz-tárába befizetni sziveskedjenek. Kelt Szé-kesfejérvárott 1878. évi július hó 1-jén. — *Nemsits Gyula,* kamarai pénztárnok.

— **A természet nézve** reményeink alább szállottak; lehorgasztott fővel állunk meg öszí vetéseink mellett, hol az üszög igen nagy mértékben dívik. Csak úgy kékülnek a nagy buzatáblák. A tavaszi vetések közül eddig a kukoriceza áll legjobban, zab és árpa az esőhiány miatt inkább silánynak mondható, mint jónak. Bőtermésre tehát nincs kilátás. Fájdalom, pedig nagyon biz-tunk benne.

— **Hymen.** Varga László moóri kö-zösiskolai tanító folyó hó 24-dikén tartotta esküvőjét Gruber Teréz kisaszonnyal Csákbérenyben. — **Angyal Károly,** fiatal iparos kétfőn esküdött örök hűséget Alapi Róza kisaszonnyal.

— **Ajánlás.** Városunkban Duka Géza nevű műasztalos és butorkészítő telepedett le Aradról, a ki készíti egészen új butoro-kat solidan és izletesen, elvállal javításokat-butor és zongora fényezést. Mindazok, kik vele dolgoztattak, a hazai általunk is olva-sott lapokban igen elismerőleg nyilatkoztak a jeles iparosról. Miután városunk nem igen gazdag kitünő iparosokban, ajánljuk őt. — lakik fazekas-utca 3. sz. alatt

— **Nyári multság.** Az iparossegédek betegsegélyző-egylete mult szombaton tom-bolajátékkal egybekötött nyári táncmulat-ságot rendezett a lövölde helyiségében. A vendégek alkonyatig csak nem akartak jönni s a rendezőség már kétségbe volt esve az eredmény miatt, mikor úgy 9 óra tájban egyszerre özönlött a sok vendég, úgy hogy a tágas helyiség egészen megtelt. Mintegy hatvan pár tánczolt kora hajnalig folytonos kintartással. A bevétel szép jövedelmet er-deményezett a betegsegélyző pénztár alapjára.

— **Halálozás.** Mirkva János székes-fejérvári csendbiztos urnak neje szül. Wils-dorfer Lujza asszony rövid betegeskedés után június 27-én meghalt. Temetése vasár-nap ment végbe általános részvét mellett.

— **Jó lesz megjegyezni.** Igen sok em-bernek szokása, hogy ha nagyon fel van hevülve, pohár friss vízzel hűti ki magát. Rozsnyón egy erőteljes napaszon ilyen fel-hevült állapotban nagyot ivott s még ki sem üritette a poharat, a guta megütötte s ösz-szerogyott.

A tanügy barátjának Martonvásárott. A ki magát tanügy barátjának nevezi: attól joggal megköveteljük, hogy az illemtől és tisztességes hangról fogalmazzon.

— A tanügy barátjának Martonvásárott. A ki magát tanügy barátjának nevezi, annak intelligens embernek kell lenni s tudnia kell, hogy a „Nyilttér“ és „Hirdetések“ rovatához a szerkesztőségnek semmi köze.

— A spanyol királyné meghalt. Ezt a gyászshirt röpitette a távirtda a világba. — Valóban megdöbbentő esemény a mi Spanyolország királyát XII. Alfonzót sujtotta.

— Belénk harap a muszka. Oroszországban a tavaszi erős fagyok minden gyümölcstermést megsemmisítettek. Most társaságok alakultak, melyek N.-Körös és Kecskemét táján minden gyümölcsöt összevásárolnak s viszik Muszkaországba.

— Hallatlan kamat. Csernoviczon egy Kost nevű paraszt ember adós volt 100 frttal, melyre évenként 45 fr. kamatot és naponként 2 fr. kamatkamatot kellett volna fizetnie.

— Egy zenész hattyudala. Désen a napokban egy előkelő háznál tartott mulatság alkalmával az alig 20 éves Bellej Miklós hegedűjátékos mulatatta a társaságot.

— Egy lelkiismeretes hivatalnok. Furta helységét a tehénpásztor 30 évig lelkiismeretes pontossággal szolgálta s ezért közbeszólásban állott és a napokban mégis felakasztotta magát.

— Az angol kabinetben újra válság van kilátásban. A torlet-ek és szabadelvűek nem akarják, hogy Bessarabiát átengedtesse Muszkaországnak.

— Élő halott. Az emberek minden utat s módot kigondolnak, hogy az emberek hiúságát s jóságát kizsákmányolják.

— A tanügy barátjának Martonvásárott. A ki magát tanügy barátjának nevezi: attól joggal megköveteljük, hogy az illemtől és tisztességes hangról fogalmazzon.

TREFA ÉS VALÓ.

Mi különbség van a kormány s az egyesült ellenzék közt? Az, hogy a kormány bebizonyította már a maga tehetetlenségét, az pedig ezután fogja bebizonyítani.

Bizonyos revolver-féle újság szerkesztőjétől azt kérdezték, hány előfizetője van.

- Körülbelül 400 — felel.
— Akkor csekély jövedelmed van.
— Sőt igen nagy.
— Hogyan lehet az?
— Hát csak úgy, hogy előfizetőim fele megfizet jól, azért hogy beszéljek róla, a másik fele pedig azért, hogy hallgassak róla.

Egy doktor találkozott rég nem látott ismerősével: — Igen örülök, hogy ily jó egészségben látom — köszönté. — Nem hiszem, hogy doktor ur öszintén örülne, mert a doktorok rosszul érzik magukat, ha ismerőseik jól érzik magukat — viszonzá az.

Egy uri embert azzal vádoltak, hogy egy kisasszonyt megvert: — Bocsnát uraim! ha ezt a kisasszonyt megsértettem; de ittas állapotban voltam s azt hittem, hogy a feleségemet verem — ezzel mentette magát.

Mi különbség a régi és újabb papok közt? Az, hogy a régibb papok arról prédikáltak, mit tilt a szentírás; az újabbak meg arról, mit enged meg.

Szerkesztői üzenetek.

L. M. urhölgynek. Vettük becses levelét; de közlése most már feleslegessé vált, mintán rangjához illőleg elégtételt szerzett magának megsértésén.

V. A. urnak. Helyben. Miért a hallgatás? „Nem dallok én többet.“ Annál jobbat nem is tehet.

K — nak. Még csak nem is fűzfa-, hanem büröksp.

Gabona-ár június 28-án.

Table with 5 columns: 100 kilogramm, frt, kr, frt, kr. Rows include Tiszta buza, Kétszeres, Rozs, Arpa, Zab, Kukoricza.

Felelős szerkesztő: Boross Mihály.

Hirdetések.

Hirdetmény. A sár-sz.-Miklósi urod. vendégfogadó f. évi Sz.-Mihály naptól bérbeadatik. Zárt ajánlatok 100 frt. bánatpénzzel július hó 15-ig az uradalmi számvévi hivatalban Nagylángon benyújtandók, hol a közelebbi feltételek szinte megtdudhatók.

Csak 4ft. 75kr-ért adjuk a következő 62 db. pompás tárgyat: 1 vaj- és csukor-doboz, 6 leveskanál fehér marad, 1 szép tintatartó bronzból, 6 kávéskanál, 6 japáni viz-tálcák, 2 virágedény, alabastrom díszszel, 6 drb. francia szagos szappan, 20 hatásos acélmetszeti kép, 1 virágkosár, gyöngyből, 1 pár új Bebe-függő, 1 beszélő-gép (igen mulatságos), 2 manchetta-gomb új aranyból, 3 juxtárgy., 3 fűszertartó, 3 ing-gomb új aranyból, 1 Petroleumlámpa, felszereléssel, 1 tajt szivarszopóka, borostánykő- és szép metszessel. Mind az itt felsorolt 62 szép és ezülszerű tárgy csakis 4.75 krba jön és felelőség mellett utánvétellel szétküldetnek az „I. Galanterie-Magazin in Wien, I. Babenbergerstrasse“ című üzlet által.

!!Hamisítás ellen óvás tétetik!! Cs. kir. kiz. szabad. ujonnan javított, amerikai és angol szabadalmú levéllel ellátott I. általános kedvelt Anatherin-szájviz Popp J. G.

Hogy ezen kedvelt, majdnem nélkülözhetlen szer mindenki által könnyebben megszerezhető legyen, különféle nagyságu üvegekben kaphatók, és pedig 1 nagy üveg 1 frt 40 kr., 1 középszerű 1 frt., és 1 kis üveggel 50 kr.

Anatherin-Fogpasta.

Szintén Dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvostól Bécsben.

E szer fenntartja a lehetet tisztaságát s üdeségét, azonfelül pedig a fogaknak fényes fehér színt kölcsönöz, megőrzi azokat az elkorhadástól s megerősíti az inyt.

Dr. Popp J. G. Növényi-Fogpora.

A fogakat olyképen tisztítja, hogy a mindennapi használat folytán nemcsak a rendszerint alkalmatlan fog- vagy borkövet távolítja el, hanem a fogak fényes fehérség és üdeség tekintetében mind jobban elősegíti.

Popp aromatikus fogpasztája.

Sok éve óta a legbiztosabb óvszernek fogfájás ellen és a legkitűnőbb szernek van elismerve a szájtüreg és a fogak ápolására és fenntartására. Egy darab ára 35 kr.

Fogódom.

Ezen fogódom azon por és folyadékó áll, mely az üres korhadt fogak kitömésére azért használják, hogy a fogak eredeti alakja ismét helyreállíthatassék, s hogy általa csontszá többé terjedése megakadályoztassék, miáltal az ételmaradékok továbbá összegyűjtése, valamint a nyál és egyéb folyadékok, s a csontanyag további megingása a fog-inig (mitől a fogfájdalom származik) megakadályozatik.

Egy tok ára 2 frt. 10 kr. osztr. ért.

FIGYELMEZTETÉS!

Előforduló hamisítások következtében bátor vagyok a t. cz. közönséget figyelmeztetni hogy minden palack az óvásjeggyel kívül még egy címmel: (Hygea és Anatherin praeparatumai) ellátva van, mely egy tisztán átlátható vízenyomáson az állami sást és a címet mutatja.

Kaphatók: Székesfehérvárott, Bram József, Diebálla György, Brosznan Elek, Pásztory Sándor, Sáy Rudolf gyógyszer, Szekerák és Hornyánszky keresk. Lovasbányában: Heissler György gyógyszer. Móórött: Jenezy. Palotán: Wirfl gyógyszer. Veszprém: Gutthard és fiaival, Tuszka M. és Társa, Ferenczy gyógyszer. Pápa: Tschepen, Bermüller J., Szabó gyógyszer. Dunaútvár: Lukács A., és Kubányi S. gyógyszer. Duna-Veesén: Kluke gyógyszer. Kun-Szent-Miklóson: Tóth S. gyógyszer. Polgárdin: Kampis József gyógyszerüzében.

Hugo H. Hirschmann's

Wiener Landwirtschaftliche Zeitung. Gegründet 1851. — Allgemeine illustrierte Zeitschrift für die gesammte Landwirtschaft. Grösste Landw. Zeitung Oester. Ungarns. Erscheint jeden Samstag in Gr.-Folio. Ganzj. fl. 8 (Mark 17), halbj. fl. 4 (Mark 8-50), viertelj. fl. 2 (Mark 4-25). Einzelne Nummern 20 kr. (40 Pf.) Annoncen 10 kr. per Nonpareillezeile. Baillagen fl. 5 per Tausend und Bogen.

Hugo H. Hirschmann's

Der Praktische Landwirth. Gegründet 1864. Illustrierte Landw. Zeitung für Jedermann. — Billige populäre Zeitschrift. Erscheint jeden Mittwoch in gr. Lex.-Form. Ganzj. fl. 4 (Mark 9), halbj. fl. 2 (Mark 4-50), viertelj. fl. 1 (Mark 2-25). Einzelne Nummern 10 kr. (20 Pf.) Annoncen 8 kr. (16 Pf.) per Nonpareillezeile. Beilage fl. 5 per Tausend und Bogen.

Hugo H. Hirschmann's

Der Oekonom. Gegründet 1878. Illustrierte Landw. Zeitung. Zeitschrift der Welt. Erscheint den 1-ten und 16-ten jeden Monats in gr. Lex.-Form. Ganzj. fl. 1 (Mark 2 50) — Kann nur ganzj. abonirt werden. Einzelne Nummern 5 kr. (10 Pf.) — Annoncen 15 kr. (30 Pf.) per Nonpareillezeile. Beilagen fl. 5 per Tausend und Bogen.

Hugo H. Hirschmann's

Blattkalender für den Landwirth 1878. Ein Unicum der Kalenderliteratur. Reichhaltig, reich illustirt. Zahllose Abbildungen. Für jeden Tag ein Blatt. Completes Calendarium der Katholiken, Protestanten, Griechen und Russen, uden und Türken. Historischer Landw. Adressenbuch. — Faullenzen für den Landwirth. Elegant montirt, zum Hängen oder Stellen eingerichtet. Preis nur fl. 1 (Mark 2).

Pränumerationen u. Annoncen aufträge sind nur mittelst Postanweisung franco zu senden an Hugo H. Hirschmann, Wien I., Dominikanerbastei 5.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú herceg Metternich Richárd ur bothi, gazdasági intézősége részéről (előbb Sándor Móríc gróf) közhírré tétetik, miszerint az említett intézői lakáson 4 darab 6 lóerőre készített tőkeletes felszerelt s jó karban lévő cséplőgépek

Julius hó 8-án

délelőtt 10—12 óra között, nyilvános árverésen el fognak adatni, a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.

Burián Pál, U. p. Soóskut. gazd. intéző.

Árverési hirdetés

A székesfehérvári tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Figdor J. és fiai bécsi közhé végrehajtónak, Valkhoff Hermann pázmándi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében bíróság lefoglalt és a pázmándi 398. sz. tjkvbe A + 1 sor 1147. hsz. alatti szabadalmazott cukor-gyár, a hozzá tartozó lakház, rak-tárak, kocsi-szín, istállók, gépház, cseléd-ház, és mázsa-házból álló és 25000 frtra becsült ingatlan javak, továbbá ugyanazon tjkvbe + 1 sor 1147. hrsz. alatt bevezetett 22 catast. hold 389 □ öl területű, 5360 frtra becsült szántóföldek, nem különben az 1878. febr. 25-én felvett foglalási jknyvben 1—43 folyó számok alatt összeirt, lefoglalt és 5858 frt. 90 kr-ra becsült gyári-gépek és felszerelvényekből álló javak, mint a gyár tartozékai az 1878. é. augusztus 21-ik napján d. e. 10 óraker mint első és 1878. évi szeptember 21-ik napján d. e. 10 óraker mint második határidőben Pázmánd község-házánál, illetve szükséghez képest a gyár helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak u. m.:

1) Kiküáltási ár a fennebb 36218 ft. 90 kr. kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladatni.

2) Árverezni kívánok tartoznak az ingatlan becsárának 5%, vagyis 1810 frt. 95 krt. készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-or. Az árvereztetőnek szabadságában áll a végrehajtást képező ingatlanokat tartozékaival együtt egyszerre, vagy külön-külön árverés alá bocsájtani.

4) Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig: az első 1/3-át az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a második 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt; a harmadik 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszk. tkvi. osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a székesfehérvári kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

5) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztosítani.

6-or. A mennyiben a gépek és egyéb felszerelvények külön bocsájtatának árverés alá, ezek vételára azonnal kifizetendő.

7) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

8) A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

9) A mennyiben vevő az árverezési feltételek bármelyikének eleget nem tenne a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsájtatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap, alatt habár külön értesítést nem vettek is ezen kir. tszék tkkönyvi osztályánál nyujtsák be: különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván egyedül a vételár feleslegére fognak utasítatni.

Végül felszólítatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok neveit és lakását az eladásig jelentsék be ellenkező esetben Szeitl Lajos ügyvéd mint hivatalból ki-nevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt székesfehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1878. évi május hó 10-ik napján tartott üléséből.

Danitz, Szekfü, kir. tszéki elnök. tanácsjegyző.